

Filosofie - její místo

Nejvlastnějším místem (aktuálního) filosofování není ani mediální prostor, ani škola, ale ani soukromá myšlenková dílna: pravé místo filosofie (a tedy pro filosofa) je na ulicích a náměstích, v denním životě, a to nejen v každodennosti, ale všude – potřebný je nějaký nový „sokratismus“. To však zároveň znamená, že se filosofování nesmí stát „sofistikou“, i když ta filosofii také v tom napodobuje. Sofistika je totiž ochotná být k dispozici tím, že slouží, tj. poskytuje služby (většinou za úplaty nebo za jiné služby); právě proto je filosofovi třeba se něčeho takového obávat a vystříhat se toho; tak jako se filosofie neměla nikdy stát služkou theologie, nesmí se stát ani služkou politiky, ale ani služkou věd! Její služba člověku a společnosti nesmí znamenat člověku ani společnosti vyhovovat, ale podnikat pro ně to jediné pravé, totiž všechno stavět do světla pravdy. Je to totiž právě pravda, která rozhoduje o tom, jaké je pro filosofii (a tedy filosofy) její (jejich) „poslání“, a právě v jeho rámci ji (je) posílá především do obce, do veřejnosti, mezi lidi a do každodennosti, do obyčejného života, ale také do zákoutí nebo výšin všech jeho aktivit a jeho podnikání – tam tedy aby mluvila, aby tlumočila ony nepředmětné výzvy samotné Pravdy. Proto také nejde a nesmí jít na prvním místě o to, aby říkala, co lidé chtějí slyšet (a zejména nikoli to, co vládci a politikové atd. chtějí slyšet). A to např. znamená, že si nesmí nechat nic nařizovat ani „úředníky“ a „funkcionáři“ – dokonce ani těmi „akademickými“. Ten závazek každého filosofa je přísně individuální, osobní, není a nesmí být nikým a ničím prostředkován, a už vůbec ne nějak institučně, neboť nikdo není a nesmí být považován za samou Pravdou vybraného a ustanoveného rozhodčího či dokonce zvěstovatele.

(Písek, 101209-2.)